

Beinta av Reyni, "Drømmen om heden"

"Af jord er vi kommet"

Emneinformation - Fællesemne aug. 2013

Herningånden handler om virketrang og pionerånd. At få idéer og føre dem ud i livet. Her midt på heden er Herning vokset til en by, der er kendt i det ganske land – og udland. Det har krævet vilje og hårdt arbejde at omskabe hedens hårde jorde til en by og et levested.

Der er omkring Dr. Boulevard fundet 3500 år gamle spor i jorden af et stort hus. Midt i 1700-tallet blev "kartoffeltyskere" hentet til vores område, så de kunne befolke det og skabe en fremtid her. Det var først, da Hedeselskabet blev stiftet i 1866, at opdyrkning af heden blev gjort til en folkesag. Det var et enormt fremskridt, da traktoren erstattede hesten, når ploven skulle skabe mulighed for frugtbarhed og udvikling. Fra 1870 til 1875 voksede byen fra cirka 250 til næsten 800 indbyggere.

For hundrede år siden var der ingen diskussion om identitet. Hvis faren var bonde så blev sønnen også bonde. Hvis faren var håndværker, blev sønnen det også. Dengang blev man født med identitet, hvorimod i dag har vi selv mulighed for at skabe vores identitet.

Vi skal være bevidste om fremtiden. For hvor er arvtagerne, der kan sikre den kreativitet og humanisme, som byen er afhængig af at bygge videre og oven på? Hvordan skaber vi rum til dem eller trækker nye til? Vi må ikke tage 'ånden' for givet', den skal overleveres til nye generationer, der også skal navigere i en helt anden og mere globaliseret verden, end vi historisk har kendt til. (fra rapporten "Hernings skyline – jagten på Hernings DNA" af Majken Høj)

Borgmester Lars Krarup holdt tale ved Bifrosts 25 års jubilæum, fredag den 7. september 2012:

”Kære børn, kære lærere, kære forældre,
- tak for invitationen til at være med til at fejre jeres 25 års jubilæum her på Bifrost.

Vores slogan her i Herning er jo, at ”her er alle muligheder åbne.” Umiddelbart tænker jeg, at det slogan, det kunne I såmænd også sagtens bruge her på Bifrost. I 25 år har I kaldt Bifrost for mulighedernes skole. I er gået helt nye veje med undervisningen. Og gjort det så godt, at jeres skole er blevet kendt langt uden for Hernings grænser.

Det har I grund til at være stolte af. Ikke mindst i dag. Og det har jeg, som borgmester, grund til at være stolt af.

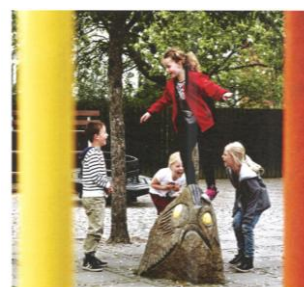
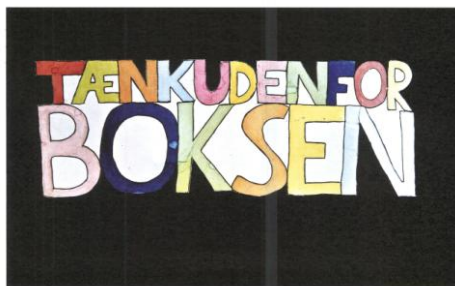
Bifrost er et af de fine eksempler på, at vi her i Herning ikke er bange for at tænke anderledes, stort og visionært.

Vi er som bekendt i en del af landet, hvor vi ikke rigtig får noget foræret. Det, der lykkes for os, lykkes, fordi vi står sammen, tager fat og tror på det, vi gør. Arbejder hårdt.

I har her på Bifrost vist, hvor langt man kan komme med engagement, visioner og en ustyrlig tro på, at tingene vil lykkes, hvis man tror nok på dem. I har skabt en skole, som I tror 100 procent på. Med nogle værdier, som er jeres, og som er meget stærke.

Nogle af nøgleordene her på Bifrost er fantasi, nysgerrighed og medansvar. Børnene skal lære at tro på sig selv, og at turde se tingene fra andre og nye sider. Det er gode og vigtige værdier at tage med ud i et samfund, som i fremtiden vil stille endnu større krav til vores børn. Og allerede i dag taler vi jo om, hvor vigtigt det er at kunne tænke ”ud af boksen”, når udfordringerne skal løses ude på arbejdsmarkedet og i det danske samfund i det hele taget.

Jeg er sikker på, at Bifrost klæder eleverne rigtig godt på til præcis den opgave... ”

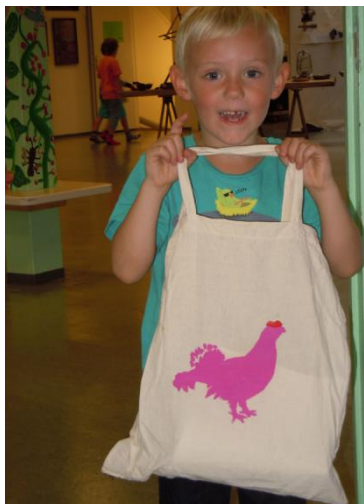
Emnet ”Af jord er vi kommet” handler om, hvor vi kommer fra ... og er på vej hen ...

”Hernings dna findes i hedelandskabet, præcis dér midt i ingenting, hvor byen skød op med anarkistisk tilfældighed, og hvor borgerne rejste ud og kom tilbage med fornyet engagement og drive til at føre byen endnu videre. Herning er både nybygger-ånd, klondyke og en tilsyneladende utrættelig march mod the next frontier, den næste vision.” (Hernings skyline – jagten på Hernings DNA)

Sidste dag før sommerferien fik børnene en sommergave. Den består af en række opgaver, som børnene kan løse evt. sammen med forældrene. Nogle opgaver er for alle, andre er trinrelaterede.

Vi forventer, at alle i vid udstrækning fordyber sig i opgaverne, idet det er en del af forberedelsen til skoleårets første emne.

Eksempler fra sommergaven:

Fra får til hose

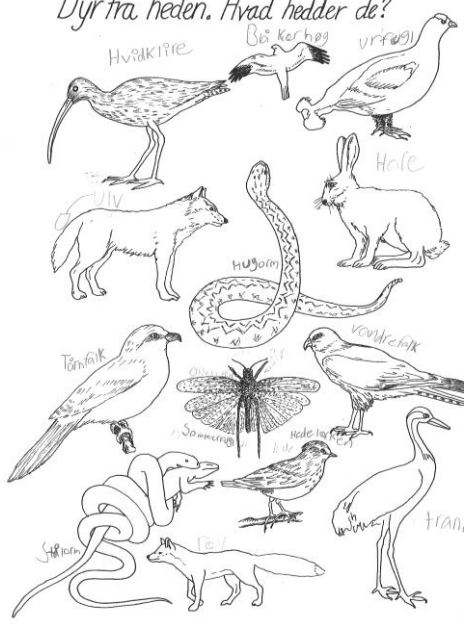
På heden gik fårene og græssede.
Om foråret klippede man fårene.
Fra fårene fik man mælk og uld.
Ulden blev kartet og spundet.
Af garnet strikkede man strømper.

Bind en lyngkrans

Pluk lyngen, mens den er frisk.
Køb en krans lavet af halm eller metaltråd eller bind de eller lange græsstrå.
Klip lyngen i små kviste og bind dem om kranzen med Hårlak eller blomsterlak kan sprayes på den færdige krans glæder inden døre helt frem til jul.

Dyr fra heden. Hvad hedder de?

"Af jord er vi kommet"

dd med maskenelle som en lastbil i kontrast til naturen - den står som en rumme

Indtryk
1. Jeg synes det er skørt at man skal sidde fast i et arbejde bare fordi man er god til det... hvis man nu gerne vil prøve noget andet

Hvad er 'en hede'? Hvad vokser og lever på heden?

Hvilken opfattelse har vi selv af vores egen og kultur?

Hvordan kommer den til udtryk?

Hvilken opfattelse har andre?

Hvordan påvirkes vi af andres syn?

Hvad er vores egen udfordring i byens liv?

Hvordan skaber jeg det bedst mulige liv - for mig selv og andre? Og for jordkloden.

hensyn til andre og mine omgivelser

Når børnene møder i skolen første skoledag, kan de rundt på skolen hente inspiration til emnet

Første skoledag giver børnene yderligere oplevelser ind i emnet, som der efterfølgende tales om på trinnene. Vores læreprocesser baseres på involvering via oplevelser, hvor tid og rum glemmes samt samtaler, hvor man bidrager til vidensdeling og kulturskabelse.

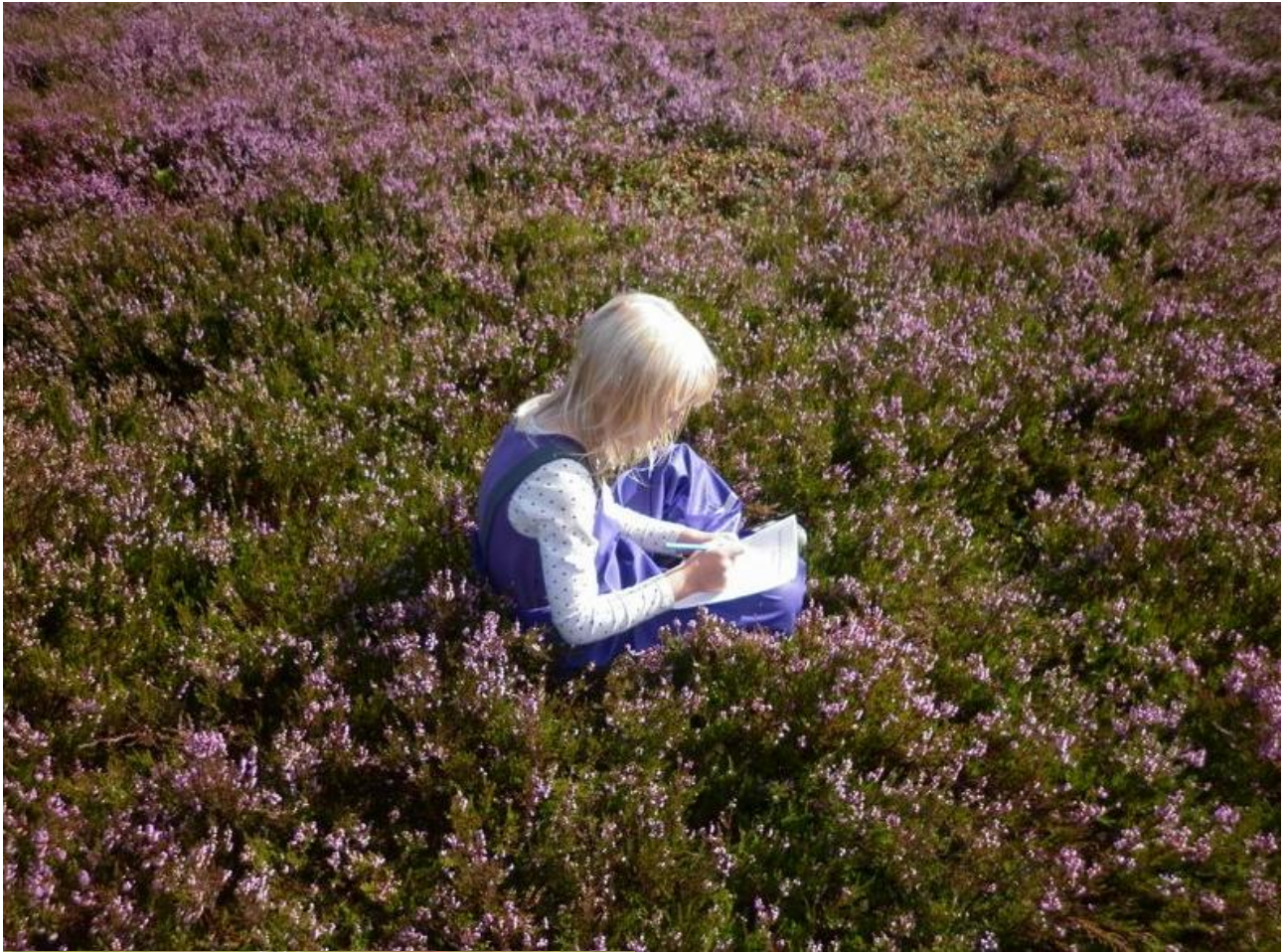
Overordnet set ønsker vi, at børnene bliver bedre til at forstå sig selv, andre, deres omverden og kunne skabe det bedste mulige liv. At skabe et bæredygtigt liv i en bæredygtig verden kræver, at vi kan forestille os nye veje. Vi må kickstarte empatien og kreativiteten i os selv og samfundet. Vi må satse på menneskelig kapital og vækst. Involveringen og ønsket om at vide mere gør fagene nyttige – og bæredygtige.

Målet med oplevelserne er derfor at bryde den rutine- og vanemæssige tænkning, at røre ved noget og blive berørt. Oplevelserne er for alle børn, dvs. uanset social arv, familiens egne ture og samtaler osv. har alle børn mulighed for at involvere sig i emnet, bruge deres nysgerrighed, skabe lyst til fordybelse, ønske om formidling og debat. Det gælder også debatten hjemme mellem børn og forældre om skoleindhold.

Denne emneinformation giver fx forældre andre konkrete muligheder for at stille børnene gode spørgsmål om, hvordan de oplever inspirationerne, hvilke idéer og forslag de tænker. Hvad de kan have med til Aktuelt på yngste, osv. Hvilke problemstillinger det rejser på ældste – og hvad det giver anledning til at tænke videre over. Samtalen med børnene om, hvad der har gjort indtryk og hvilke idéer, de har fået, er guld værd i deres læring og mulighed for at byde ind med forslag til det videre arbejde.

Turen første skoledag gik til Præstbjerg Plantage. Nogle af oplevelserne var fælles for hele skolen, andre var rettet mod de forskellige trin. Oplevelserne var flyttet ud i det ægte landskab. Den ægte naturoplevelse. Mødet med naturen. At gå i naturen på en nænsom måde. Skyernes formationer. Planternes udseende, dufte og hvordan føles de mod huden. Fuglenes flugt. Statements som fx "Evolution" og "Fårestilling".

Et kig i biernes forunderlige verden

Nogle af blomsternes vigtigste bestøvere er bier. De bier vi især kender som bestøvere er humlebier og honningbier.

Humlebier: Der findes 18 forskellige slags humlebier i Danmark.

Humlebier bor i et "humlebo", der som regel kun består af nogle få kambrøede trædder. "Humleboet" går til grunde om efteråret, hvor kun nogle få nye dronninger overlever vinteren. I det faldige forår begynder de et nyt sønsfund.

Humlebien er meget fredelig, den stikker ikke, uden den bliver provokeret kraftigt.

Honningbier: Apis mellifera, er uovernelig for vores kultur. Den har eksisteret i mere end 10 millioner år. De voksne bier lever i store familier af bierne er 12-15 millioner gamle og er fra nogle steder i Sydsverige.

Helt op til i år 1900-tallet havde man bier i halmkuber, det blev tætnet udbredt m. l.

Humbæk, Rindø, Skov og Gårde

Emneinformation – yngste trin

Lyngen er et pragtfuld tæppe skrev H. C. Andersen efter han i 1860 var på besøg i Jylland. Han var tydeligvis meget betaget af dette landskab med det store bare udsyn. Det er netop denne sanselige oplevelse, vi håber, at børnene har fået første skoledag på heden ved Præstbjerg. På heden lever der også mange dyr, der netop elsker den natur, der kun findes på heden.

Vores 1. tema på yngste trin bliver derfor "Hedens dyr".

Vi vil onsdag d. 14/8 (i inspirationsfasen) tage en tur ud til naturskolen ved Løvbakkerne, hvor Kresten, som er naturvejleder, vil fortælle os om hedens dyr – bl.a. honningbienen. Vi skal se udstoppede dyr, gå rundt på hedestykket ved Løvbakkerne og opleve og sanse. Vi bliver hentet på skolen kl. 8.15 og er hjemme igen til 3. modul. **HUSK lille rygsæk med madpakke og drikkedunk.**

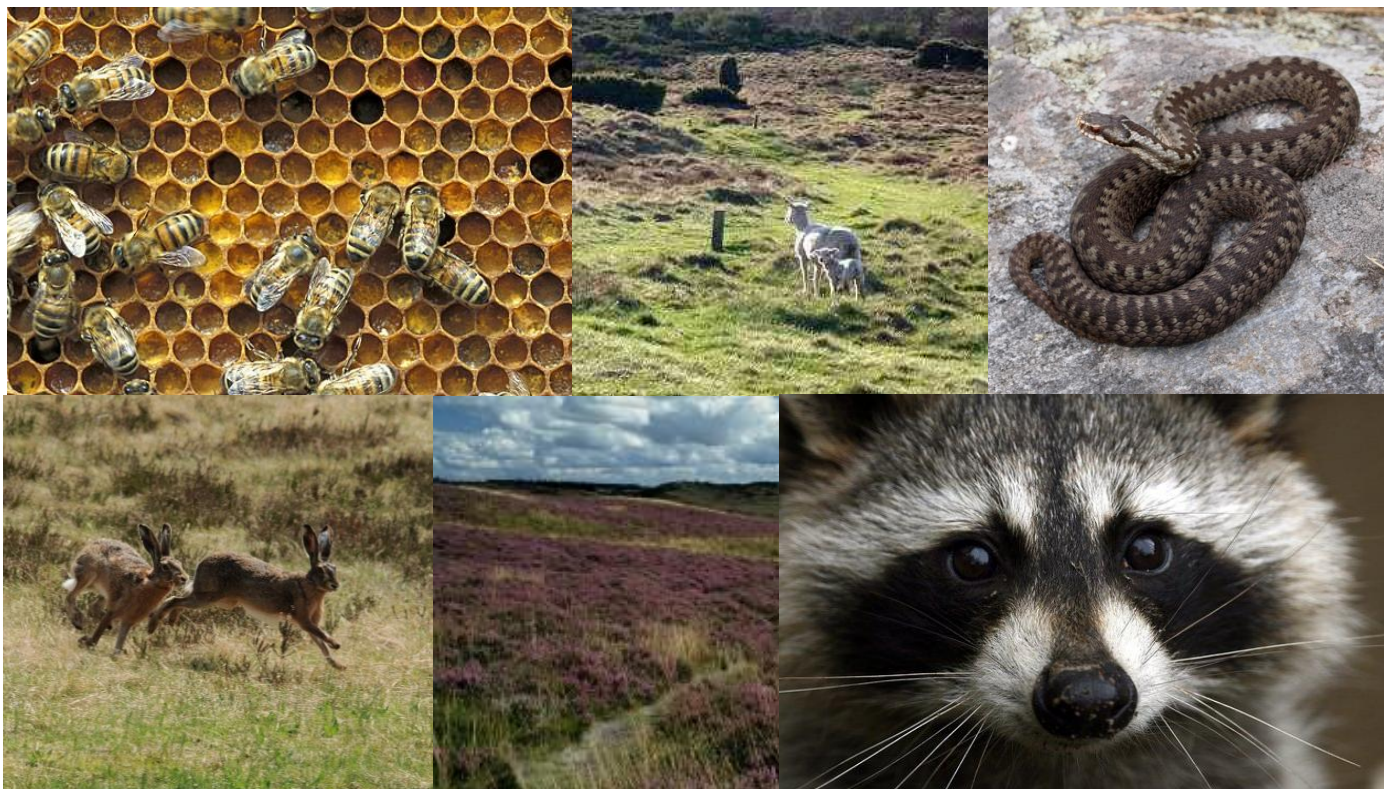
Børnene skal også høre fortællingen om Ingeborg, som vokser op på heden, en fortælling der giver børnene indblik i et barns liv på heden for 100 år siden. Derudover skal vi billedlæse kunstbilleder (heden i kunsten) samt synge sange, som handler om heden. Med udgangspunkt i sommergaven skal vi bearbejde børnenes arbejde fra ferien.

I kursus og værkstedstimerne vil arbejdet koncentrere sig om hedens flora og fauna. Vi skal bl.a. arbejde med fåret, hugormen, snogen, lærken, bien, firbenet og grævlingen. Vi vil også arbejde videre med skitserne fra Præstbjerg hede, hvor børnene skal tegne/male lyng-, tyttebær-, sortebær-, og revlinge billeder.

I dansk vil vi i alle klasser tage udgangspunkt i hedens dyr og fauna. Vi vil tage afsæt i sange, billeder og tekststykker, som skal omsættes til andre sprog. Børnene i de forskellige klasser vil derudover få bogstavhefter, teksthefter og frilæsningshefter i passende sværhedsgrad.

Ligeledes skal vi arbejde med hedens dyr i matematik. Vi skal kigge på mønstre, udregne hedens areal, se på hvor dygtig honningbienen er til at lave deres sekskantede celler og mange andre ting... Udover at arbejde i det tematiske hæfte får alle børn deres eget individuelle talhæfte.

Næste tema på yngste vil blive "Kartofflen" med udgangspunkt i kartoffeltyskernes historie på heden.

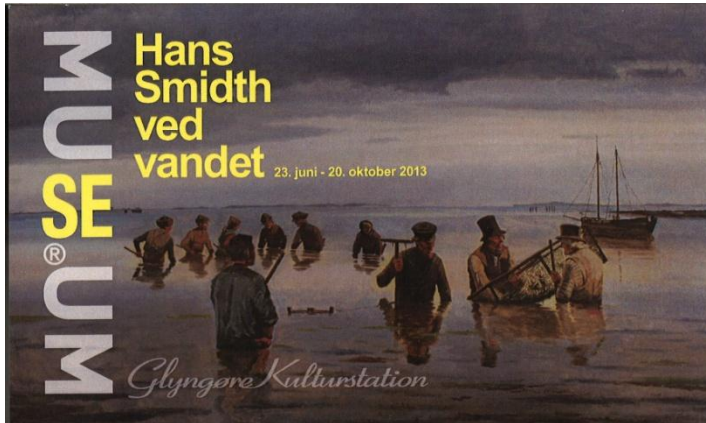

Emneinformation fra mellemtrinnet

Mandag tager vi på den store hedetur til Præstbjerg Naturcenter.

Tirsdag skal vi undersøge og lære sange om livet på heden som motiv. Vi skal også se nærmere på mandagens fund og opdagelser og studere hedens dyreliv med afsæt i sommergavehæftet og egne iagttagelser fra dagen før.

Onsdag tager vi på tur til Glyngøre. Vi er så heldige, at det stedlige museum netop i disse sommermåneder har en specialudstilling med Hans Smidths malerier. Hans Smidth er nok det mest autentiske vi kommer på en billedkunstners skildring af heden og dens folk.

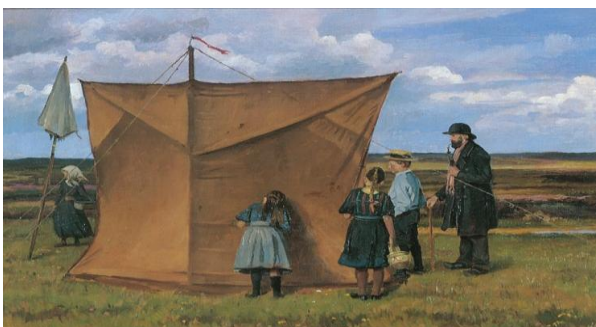
Til besøget er der udarbejdet et arbejdshæfte.

Torsdag arbejder vi i grupper videre med motiverne fra udstillingen i Glyngøre og fremlægger resultater for hinanden skrevet, fortalt, sunget, tegnet og dramatiseret form.

Fredag formiddag har vi dialog.

I dette skoleår kan vi fejre skolens 200 års fødselsdag. I 1814 indførte Frederik VI syv års undervisningspligt. I 1867 fik lærerinder adgang til lærerembeder! – De allerførste skoler i Danmark blev oprettet i 1721, de såkaldte rytterskoler.

Dansk

I

danskarbejdet er det fælles udgangspunkt for alle tre klasser bogen "Pigen og maleren". Bogens fortælling om pigen Ingeborg og hendes familie og deres liv på en lille gård på heden har maleren Hans Smidts malerier af heden og dens beboere som baggrundstæppe. Hans Smidth levede fra 1839 til 1917. Med Skive som udgangspunkt brugte han mange somre på at gennemvandre den jyske hede og tegne og male landskabet, dets beboere og deres hverdag. Vi skal arbejde med børnelivet på heden for 130 år siden ved at modstille det med børnelivet i 2013.

Matematik

I matematik vil vi tage fat på hedens rige dyreliv. Her skal børnene gennem mange forskellige fag-faglige opgaver, med udgangspunkt i hedens dyr, videreudvikle deres færdigheder inden for nogle af matematikkens hovedområder. Vi vil bl.a. arbejde med de fire regningsarter og flere opgaver inden for geometrien.

Værksteder

I de tre værksteder skal vi i tekster, billeder og undersøgelser arbejde med heden som landskab og levested og som hjemsted for et særligt dyreliv, både de gamle danske husdyr og hedens vilde dyreliv.

Kurser

Historie

Hedens historie – dens opståen, livet på heden og dens opdyrkning
Kulturlandskaber – fra gravhøje til vindmøller

Geografi

Landskabets tilblivelse – istiden og Skovbjerg bakkeø
Danmarkskortet – kortlæsning, byer, signaturer og betegnelser
Vandløb og åsystemer – Skjern Å, Storå og Karup Å
Moser – dannelse af moser, tørvegravning og mosefund
Hernings udvikling - korttegning over byens udvikling

Biologi

Skove/plantager - oprindelig skov og plantet skov (de almindeligste løv- og nåletræer)

Musik

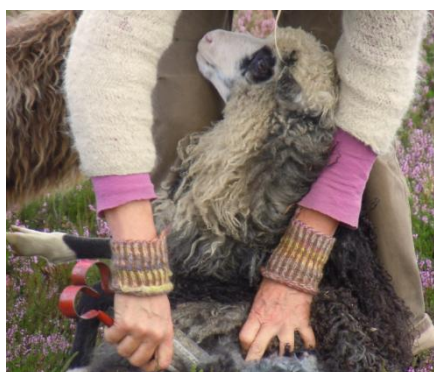
I musik skal vi lære nogle af Jeppe Aakjærs sange.

Emneinformation fra ældste trin
Projektmodel – ældste trin

Fase 1 Provokation/konfrontation	En tur på heden v. Præstbjerg naturcenter
Fase 2 Inspiration	1. På bar bund 2. Det tabte land 3. Det skabte land
Fase 3 Reaktion	Udarbejdelse af fælles problemformulering.
Fase 4 Involvering	Temavalg og individuel problemformulering. Vejledere tildeles.
Fase 5 Handling	Produktion af skriftlig rapport og musisk udtryk.
Fase 6 Formidling	Fremlæggelse og diskussion.
Fase 7 Vurdering	Skriftlig selvevaluering. Skriftlig vejledervurdering.

Tirsdag 13/8	Onsdag 14/8	Torsdag 15/8	Fredag 16/8	Mandag 19/8
Æ1: Fælles dialog			Æ2: Det skabte Land	Æ1: Det skabte Land
	Hele ÆT: På bar bund	Æ1: Det tabte Land	Æ2: Det skabte Land	Æ1: Det skabte Land
Æ2: Fælles dialog		Æ2: Det tabte Land		

Emneinformation fra SFO

I fritidsordningen vil det første store forløb tage afsæt i hedens får. Konkret vil der fra skoleårets begyndelse være tilbud om at arbejde med uld. Vi skal bl.a. i gang med filtningsprocessen.